

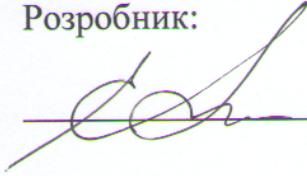
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра економіки підприємства

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МЕЗОЕКОНОМІКА»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	051 Економіка
Освітньо-професійна програма	Економіка та бізнес–аналітика
статус	обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Мезоекономіка» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 051 Економіка.

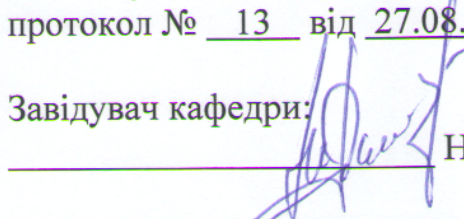
Розробник:



Є.О. Підгора, канд. техн. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства, протокол № 13 від 27.08.2019

Завідувач кафедри:

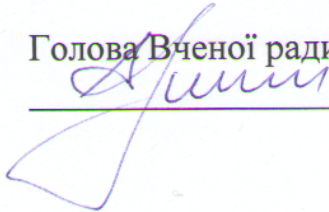


Н.Ю.Рекова, докт. екон. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту

протокол № 1-08/19 від 28.08.2019

Голова Вченої ради факультету:



Є.В. Мироненко, докт. техн. наук, професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Сучасне розміщення продуктивних сил є результатом територіального поділу праці, зумовленого економічними, соціальними, природними і національно-історичними особливостями окремих регіонів та їх географічним положенням.

Курс «Мезоекономіка» розглядає теоретичні основи та загальні умови розміщення виробництва, сучасну галузеву структуру господарського комплексу України, продуктивні сили країни та економічних районів, їх територіальну організацію, а також вплив зовнішніх економічних зв'язків на розвиток та розміщення продуктивних сил України.

Цей предмет вивчає як загальні закономірності розташування продуктивних сил, так і їх конкретний прояв у галузевому й територіальному аспектах на регіональному й територіальному рівнях. Його інструментарій дає можливість визначити економічну результативність територіальної організації виробництва для обґрунтування та проведення ефективної регіональної економічної політики.

Усе це потрібно знати майбутньому економісту і, перш за все, оволодіти методикою територіального аналізу, а потім, з її допомогою, приймати конкретніші рішення стосовно територіальної організації виробництва, зокрема: по розміщенню окремого об'єкта чи оптимізації господарських зв'язків регіону, розосередженню промислових підприємств, зміні їх організаційно-виробничої структури чи технології у місцях із несприятливою екологічною ситуацією, ефективнішому використанню природно-ресурсного потенціалу регіонів, обґрунтуванню вільних економічних зон.

Об'єктами вивчення цієї науки є такі елементи просторової (територіальної) організації продуктивних сил, як природоресурсний потенціал, людський, трудоресурсний потенціал, галузеві та міжгалузеві комплекси, інфраструктура, територіальні системи господарювання тощо.

Предмет науки представляє собою просторову організацію продуктивних сил (територіальний стан і розвиток) на різних рівнях: населений пункт, район, область, економічний район, країна в цілому.

Вивчення теорії та практики розміщення продуктивних сил і економіки районів набуває особливого значення у зв'язку з необхідністю посилення регіонального підходу до регулювання господарства країни, управління соціально-економічним розвитком територій, забезпечення освоєння природних, виробничих і людських ресурсів регіонів. Акцентується увага на таких питаннях, як територіальна і галузева структура господарства країни, науково-технічний прогрес, розміщення виробничого і наукового потенціалу, наукові основи державної регіональної економічної політики.

Ефективне розміщення продуктивних сил, їхня оптимальна

територіальна організація є важливою передумовою зміцнення української економіки та основою подальшого її розвитку.

1.2. Мета дисципліни – всебічне обґрунтування перспективного розміщення продуктивних сил, а також удосконалення його сучасного характеру, підвищення на цій основі соціально-економічної ефективності виробництва; оволодіння науковими основами розміщення і територіальної організації продуктивних сил, аналізу їх сучасного стану, динаміки і перспективи розвитку в умовах переходу до ринкових відносин.

1.3. Завдання дисципліни:

– ознайомлення з поняттями, категоріями та практичним інструментарієм предмету, галузевою і територіальну структурою розміщення продуктивних сил;

– оволодіння методикою визначити та оцінити найважливіші умови і фактори (економічні, соціальні, природні, демографічні, екологічні), що впливають на розвиток і розміщення продуктивних сил;

– опанування методикою обґрунтування розміщення підприємств і територіального розвитку виробництва, виробленню пропозиції щодо його удосконалення; планування і розробки цільових галузевих і комплексних соціально-економічних програм регіонів; визначення складових раціоналізації розміщення нового виробництва з погляду екологічної обґрунтованості й оптимізації міжгалузевих зв'язків.

1.4. Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисципліни «Економіка підприємства».

1.5. Мова викладання: українська.

1.6. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 90 годин / 3 кредити (денна форма навчання), 60 годин / 2 кредити (денна форма зі скороченим терміном навчання), 150 годин / 5 кредитів (заочна форма зі скороченим терміном навчання), в т.ч.:

- денна форма навчання: лекції – 15 годин, практичні заняття – 15 годин, самостійна робота студентів – 60 годин;

- денна форма зі скороченим терміном навчання: лекції – 18 годин, практичні заняття – 9 годин, самостійна робота студентів – 33 години;

- заочна форма зі скороченим терміном навчання: лекції – 8 годин, практичні заняття – 0 години, самостійна робота студентів – 142 години.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

студент здатний вивчити, узагальнити та систематизувати ключові поняття мезоекономіки, закономірності, принципи і фактори розміщення

продуктивних сил, природні й демографічні передумови розвитку продуктивних сил;

студент здатний продемонструвати знання про економічне районування та територіальну організацію господарства; про господарський комплекс України, міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку, продуктивні сили економічних районів; зовнішньоекономічні зв'язки України.

в афективній сфері:

студент здатний критично осмислювати лекційний та позалекційний навчальний матеріал; аргументувати на основі теоретичного матеріалу і нормативно-правових документів власну позицію щодо закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил, природних й демографічних передумови розвитку продуктивних сил; економічного районування та територіальної організації господарства; господарського комплексу України, міжгалузевих комплексів та регіональних особливостей їх розвитку, продуктивних сил економічних районів; зовнішньоекономічних зв'язки України.

студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та практичних заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань; ініціювати і брати участь у дискусії з питань навчальної дисципліни, розділяти цінності колективної та наукової етики;

у психомоторній сфері:

студент здатний самостійно аналізувати і оцінювати теоретичні підходи та нормативні вимоги щодо закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил, природних й демографічних передумови розвитку продуктивних сил; економічного районування та територіальної організації господарства; господарського комплексу України, міжгалузевих комплексів та регіональних особливостей їх розвитку, продуктивних сил економічних районів; зовнішньоекономічних зв'язки України;

студент здатний слідувати методичним підходам щодо розвитку економіки регіону і розміщення його продуктивних сил;

контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати (за допомогою викладача) ці зусилля для ліквідації прогалин у засвоєнні навчального матеріалу або формуванні навичок;

самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел, розробляти варіанти рішень щодо діяльності підприємства з урахуванням регулятивних вимог та звітувати про виконання індивідуальних розрахункових завдань.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Тема	Зміст програмного результату навчання
1	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний пояснити зміст понять «мезоекономіка»; «регіональна

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<p>економіка»;</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання щодо методології, методів і методик дослідження територіального розміщення господарства; розміщення продуктивних сил у системі економічних і природничих наук; наукові засади обґрунтування рівнів економічних систем; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння щодо законів функціонування регіонально-інтегрованої економічної системи, основних закономірностей розміщення і територіальної організації регіонально-інтегрованих продуктивних сил; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння принципів розміщення продуктивних сил; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні питань щодо закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил та аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розуміти основні закономірності розміщення і територіальної організації регіонально-інтегрованих продуктивних сил; • студент здатний розуміти роль різних факторів у розміщенні виробництва.
2	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розуміти сутність понять «економічний район», «районування», основні ознаки району, принципи та критерії районування; • студент здатний розуміти основні районоутворюючі фактори; • студент здатний продемонструвати економічне районування на сучасному етапі. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити з різним ступенем деталізації зміст економічного районування, територіальної структури господарства та аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про сучасні мережі економічних районів, територіально-економічний і територіально-адміністративний поділ районів.
3	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити зміст понять «природні ресурси», «природні умови», складові природно-ресурсного потенціалу; • студент здатний продемонструвати знання щодо класифікації природних ресурсів; • студент здатний продемонструвати знання щодо демографічних і економічних передумов розміщення продуктивних сил; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити особливості демографічних і економічних передумов розвитку регіональної економіки та аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; • студент здатний пояснити фахівцям та нефаківцям демографічні й

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<p>економічні передумови розвитку регіональної економіки; <i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний слідувати підходам характеристики складових природно-ресурсного потенціалу; • студент здатний вміти використовувати знання щодо демографічних і економічних передумов розвитку регіональної економіки з метою розуміння всіх чинників і факторів, що виокремлюють будь-який економічний регіон.
4	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання щодо поняття «економічний простір», галузева, територіальна й функціональна структура господарського комплексу країни; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння підходів щодо класифікації видів економічної діяльності за національним класифікатором України.; • студент здатний продемонструвати розуміння форм суспільної організації виробництва; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні особливостей економіки України як єдиного господарського комплексу та аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний розробити практичні рекомендації щодо пропозицій покращення науково-технічного потенціалу України.
5	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання щодо наукових основ державної регіональної економічної політики; • студент здатний виокремити основні проблеми розвитку і розміщення продуктивних сил регіону; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити фундаментальні принципи здійснення регіональної політики, в т.ч. дискутувати щодо офіційних позицій з цього питання; • студент здатний пояснити фахівцю й нефахівцю головні завдання регіональної політики; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний надати прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил регіонів України..
6	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності поняття «природні ресурси», «природні умови», «демографічні передумови», категорії «населення», «зайнятість», «безробіття»; • студент здатний навести характеристику складових природно-ресурсного і демографічного потенціалу; • студент здатний оволодіти підходами щодо кількісної і якісної економічної оцінки природних умов і ресурсів; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити ступінь залежності розміщення галузей господарського комплексу та видів виробництва від природних ресурсів, в т.ч. дискутувати щодо офіційних позицій з цього питання;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний запропонувати заходи з ресурсозбереження природних ресурсів.
7	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності поняття «конкурентні стратегії підприємства»; • студент здатний продемонструвати розуміння понять «міжгалузевий комплекс», «перекриття міжгалузевих комплексів»; • студент здатний надати характеристику міжгалузевим комплексам; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити системоутворюючі чинники в територіальній організації виробництва, в т.ч. дискутувати щодо офіційних позицій з цього питання; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний слідувати підходам до характеристики міжгалузевих комплексів.
8	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний надати оцінку трудовим ресурсам району, надати характеристику економічним районам; • студент здатний продемонструвати знання щодо еколого-економічних і соціальних проблем району; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити особливості розвитку господарства районів, населення й трудових ресурсів, в т.ч. дискутувати щодо офіційних позицій з цього питання; • студент здатний брати участь в обґрунтуванні сучасного стану економіки районів; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний намітити шляхи вирішення еколого-економічних і соціальних проблем районів.
9	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності і значення міжнародного поділу праці у формуванні зовнішньоекономічних зав'язків; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння основ формування економічного співробітництва країн світу; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити підходи щодо формування зовнішньоекономічних зав'язків України, в т.ч. дискутувати щодо офіційних позицій з цього питання; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний намітити шляхи щодо розвитку зовнішньоекономічних зав'язків України.

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / денна прискорена / заочна прискорена форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Мезоекономіка						
1.	Предмет, метод і завдання дисципліни «Мезоекономіка». Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил.	9/6/8,5	2/2/0,5	1/1/-		6/3/8
2.	Економічне районування та територіальна організація господарства	10/7/17	2/2/1	2/1/-		6/4/16
3.	Передумови розміщення продуктивних сил.	8/7/17	1/2/1	1/1/-		6/4/16
4.	Господарський комплекс України	14/7/19	2/2/1	2/1/-		10/4/18
5.	Актуальні проблеми розміщення продуктивних сил і пріоритети розвитку регіонів	9/6/16,5	1/2/0,5	2/1/-		6/3/16
6.	Природні й демографічні передумови розвитку продуктивних сил	12/7/21	2/2/1	2/1/-		8/4/20
7.	Міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку	10/7/17	2/2/1	2/1/-		6/4/16
8.	Продуктивні сили економічних районів: загальна характеристика	10/7/17	2/2/1	2/1/-		6/4/16
9.	Зовнішньоекономічні зв'язки України	8/6/17	1/2/1	1/1/-		6/3/16
Усього годин		90/60/150	15/18/8	15/9/-		60/33/142

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Тема заняття
1	Господарський комплекс України
2	Актуальні проблеми розміщення продуктивних сил і пріоритети розвитку регіонів
3	Природні й демографічні передумови розвитку продуктивних сил
4	Міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку
5	Продуктивні сили економічних районів: загальна характеристика

3.3. Перелік індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
	<p>Проблеми розміщення продуктивних сил України у сучасний період. Демографічні передумови розміщення продуктивних сил. Проблеми зайнятості трудових ресурсів України. Розселення населення України та його зайнятість. Народногосподарський комплекс України та його загальна характеристика. Паливно-енергетичний комплекс у системі розміщення продуктивних сил. Металургійний комплекс України. Нафтодобувна, нафтопереробна промисловість: стан і перспективи. Машинобудівний комплекс України. Світовий ринок продукції лісової та деревообробної промисловості. Територіальна організація підприємств легкої промисловості України. Форми територіальної організації продуктивних сил. Світовий ринок зерна та особливості розміщення виробництва зернових культур. Сільськогосподарська спеціалізація природно-економічних зон України. Територіальна організація зернового господарства України. Транспортна система України. Територіально-виробничі комплекси як одна з форм ефективного розміщення виробництва. Портово-промислові комплекси України. Місто в системі територіальної організації господарства. Основи економічного районування території. Особливості територіально-галузевої структури господарства регіону (області, адміністративного району). Підприємство первинна ланка у структурі народно господарського комплексу. Економічна оцінка природно-ресурсного потенціалу України. Екологічний фактор розміщення продуктивних сил. Рекреаційне господарство України. Україна у міжнародному поділі праці. Міграція населення України та її види. Природні та соціально-економічні передумови розвитку й розміщення фермерського господарства в Україні. Соціально-економічна характеристика м. Ужгорода. Розвиток і розміщення галузей промисловості Закарпатської області. Розвиток і розміщення галузей сільського господарства Закарпатської області. Екологічна ситуація в Закарпатті і проблеми охорони природи. Проблеми зайнятості трудових ресурсів Закарпатської області, шляхи їх вирішення. Регіональний розвиток транскордонного співробітництва в Україні. Основні напрями подальшого розвитку та вдосконалення розміщення продуктивних сил України.</p>	<p>Підготовка доповіді або статті на конференцію</p>

<p>Вплив науково-технічного прогресу та зміни в структурі народного господарства України.</p> <p>Розвиток підприємництва в Закарпатті.</p> <p>Виробництво і проблеми збереження навколишнього середовища.</p> <p>Географія економічних зв'язків України. Природні передумови розміщення продуктивних сил.</p> <p>Хімічний комплекс України.</p> <p>Морський транспорт України: основні проблеми і перспективи розвитку.</p> <p>Науково-технічний прогрес як фактор розміщення продуктивних сил (на прикладі конкретної галузі, виду виробництва).</p> <p>Екологічні проблеми і розміщення продуктивних сил.</p> <p>Вплив мінерально-сировинної бази на виробничу структуру господарства регіону.</p> <p>Зовнішньоекономічні зв'язки Закарпатської області.</p> <p>Енергетика України. Основні проблеми.</p> <p>Порівняльна соціально-економічна характеристика окремих</p> <p>Порівняльний аналіз соціально-економічного розвитку України і однієї із країн СНД.</p> <p>Науково-технічний потенціал України: сучасний стан та особливості територіальної організації.</p> <p>Соціальний комплекс України.</p> <p>Агропромисловий комплекс України. Основні проблеми та перспективи розвитку.</p> <p>Регіональні екологічні проблеми України.</p> <p>Роль інвестицій в територіальній організації продуктивних сил. Роль і місце інновацій в розвитку і функціонуванні продуктивних сил.</p> <p>Роль і місце науки в розвитку і функціонуванні продуктивних сил.</p> <p>Проблеми розвитку продуктивних сил гірської зони Закарпаття.</p> <p>Соціально-економічна характеристика адміністративного району (за вибором).</p> <p>Соціально-економічна характеристика районного центру або міста (за вибором).</p> <p>Продуктивні сили Донецького економічного району. Продуктивні сили Придніпровського економічного району.</p> <p>Продуктивні сили Східного економічного району.</p> <p>Продуктивні сили Причорноморського економічного району.</p> <p>Продуктивні сили Подільського економічного району.</p> <p>Продуктивні сили Поліського економічного району</p> <p>Продуктивні сили Карпатського економічного району.</p> <p>Продуктивні сили Центрального економічного району.</p> <p>Структура підтримки малого бізнесу в регіоні (районі).</p> <p>Роль екологічної ситуації при вдосконаленні розміщення продуктивних сил.</p> <p>Депресивні регіони в Україні та механізми інвестування їхнього розвитку</p>	
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної (денної зі скороченим терміном) форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Контрольна робота № 1	45	Студент виконав тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами
2.	Контрольна робота № 2	45	Студент виконав тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами
3.	Індивідуальне завдання	10	Студент здатний на підставі опрацювання лекційного та позалекційного матеріалу виявити актуальні проблеми мезоекономіки, підготувати доповідь на конференцію або статтю
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент виконав ситуаційні завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.2. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної (заочної зі скороченим терміном) форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен (залік)	60	Студент виконав аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3. Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: • студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних комплексних економічних понять щодо механізму реалізації прибуткової господарської діяльності підприємства; • студент здатний продемонструвати знання і розуміння ефективності виробництва;	75-89% - студент припускається несуттєвих помилок у описі основних понять, категорій та теорій економіки підприємства, припускається арифметичних або несуттєвих фактичних помилок при виконанні розрахункових завдань
	60-74% - студент робить суттєві помилки у змісті основних понять, категорій та теорій економіки підприємства, припускається помилок при виконанні розрахункових завдань
	менше 60% - студент не може пояснити зміст основних понять, категорій та теорій економіки підприємства, не володіє методикою виконання розрахункових завдань
Афективні:	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<ul style="list-style-type: none"> студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики 	аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу
<p>Психомоторні:</p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний самостійно працювати, розробляти варіанти рішень звітувати про них. студент здатний слідувати методичним підходам до розрахунків студент здатний контролювати результати власних зусиль та коригувати ці зусилля 	75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати пошук та опрацювання літератури з мотивації персоналу, виконувати індивідуальні завдання, проявляє ознаки академічної не добросесності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і навичок міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контрольні роботи	<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; аналітично-розрахункові завдання
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none"> доповідь або стаття на конференцію; оцінювання самостійності та якості виконання доповіді або статті в ході співбесіди
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; аналітично-розрахункові завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

1. Аванесова Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник / Х.: Щедра садиба плюс, 2015. 223 с.
2. Бандур С.І. Регіональна економіка: навч. посібник. К.: ІПК ДСЗУ, 2010. 271 с.
3. Богословська А. В., Кваша О.С. Регіональна економіка: навч. посібник. Миколаїв: Видавець Ємельянова Т.В., 2018. 488 с.
4. Буряковський В.В., Грабчук О.М. Регіональна економіка: навч. посібник. Суми: Папірус, 2011. 355 с.

5. Гладкий О.В. Менеджмент розміщення продуктивних сил і регіональної економіки: навч. посібник. К.: Київський університет, 2014. 254 с.
6. Голіков А. П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Регіональна економіка та природокористування: [навч. посіб.]. К.: Центр учбової літератури, 2011. 352 с.
7. Дадашев Б.А., Гордієнко В.П., Обливанцов В.В. Регіональна економіка: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 202 с.
8. Данилишин Б. М., Хвесик М.А., Голян В.А. Економіка природокористування : [підручник]. К. : "Кондор", 2009. 465 с.
9. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 384 с.
10. Димченко О.В., Матвєєва Н.М., Гайденко С.М. Регіональна економіка: навч. посібник. Х.: ХНАМГ, 2010. 221 с.
11. Долішній М.І., Стадницький Ю.І., Загородній А.Г., Товкан О.Е. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [навч. посіб.]. Львів: Національний університет „Львівська політехніка” (Інформаційно- видавничий центр „ІНТЕЛЕКТ+” Інституту післядипломної освіти), „Інтелект-Захід”, 2003. 256 с.
12. Журавель В.В. , Поспелов О.В., Рекун Г.П., Родченко Г.П. Регіональна економіка: підручник. Х.: ХНАМГ, 2011. 271 с.
13. Заболоцький Б.Ф. Регіональна економіка: [навч. посібник] . Львів: „Новий світ-2000”, 2007. 548 с.
14. Завадських Г.М. Регіональна економіка: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 555 с.
15. Зінь Е. А. Регіональна економіка : [підручник]. К. : "ВД "Професіонал", 2007. 528 с.
16. Іщук С.І., Гладкий О.В. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник. К.: Знання, 2013. 447 с.
17. Квач Я.П., Борисов О.Г., Колеснікова К.С. Регіональна економіка: навч. посібник. Одеса: Фенікс, 2012. 204 с.
18. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.]. Львів : "Новий Світ-2000", 2006. 432 с.
19. Ковтун О.І. Регіональна економіка: навч. посібник для самост. вивч. Дисципліни. Львів: Новий Світ, 2012. 162 с.
20. Комплексна регіональна статистика. Статистичні дані Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. Заголовок з екрану.
21. Конащук В.Л. Регіональна економіка. Ч. 1: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2009. 190 с.
22. Конащук В.Л. Регіональна економіка. Ч. 2: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2009. 180 с.
23. Кулініч О.А., Лобановська Л.М., Козуб В.О. Регіональна економіка: навч. посібник. Х.: ХДУХТ, 2010. 307 с.
24. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. 384 с.
25. Манів З. О., Луцький І.М., Манів С.З. Регіональна економіка : [навч. посібник]. Львів : „Магнолія 2006”, 2011. 639 с.
26. Мартусенко І.В. , Погріщук Б.В. Регіональна економіка: підручник. Тернопіль: Крок, 2015. 626 с.
27. Матвейчук Л.О. Регіональна економіка: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський: Сисин Я.І.: Абетка, 2015. 135 с.
28. Олійник Я. Б., Запотоцький С.П., Кононенко О.Ю., Мельничук А.Л., Пасько

- В.Ф. Регіональна економіка : [навч. посібник]. К. : КНТ, Видавець Фурса С. Я., 2007. – 444 с.
29. Осадчий Є.І. Регіональна економіка: навч. посібник. Сімферополь; Саки: Підприємство Фенікс, 2011. 319 с.
30. Основи екології. Екологічна економіка та управління природоко-ристуванням : [підручник] /за ред. Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2007. 759 с.
31. Пак Н.Т. Регіональна економіка: навч. посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 325 с.
32. Петрига О.М. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник. К.: Персонал, 2009. 301 с.
33. Посилкіна О.В., Доровський О.В., Баран Н.Й., Літвінова О.В. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник.: Вид-во НФаУ, 2014. 238 с.
34. Регіональна економіка: підручник /за заг. ред. О.М. Бандурки, О. В. Носової. Х.: Золота миля, 2016. 333 с.
35. Регіональна економіка: підручник / Н.Л. Гавкалова, Н.К. Гіковата, О.О. Петряев та ін.; за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. 464 с.
36. Регіональна економіка: підручник / Є.П. Качан, Г.П. Баб'як, Л.П. Запорожан та ін.; за ред. Є.П. Качана. К.: Знання, 2011. 670 с.
37. Регіональна економіка: навч. посібник / В.М. Василенко та ін.; за ред. Василенка В.М. Київ; Донецьк: Ландон-XXI, 2014. 632 с.
38. Регіональна економіка: навч. посібник / В.В. Гончаров та ін. К.: КНУБА, 2016. 203 с.
39. Регіональна економіка: навч. посібник / Збарський В.К. та ін.; за ред. В.К. Збарського, В.І. Мацибори. 2-е вид., допов. і перероб. К.: Компринт, 2014. 362 с.
40. Регіональна економіка: навч. посібник / Золотарьов А.М. та ін. Х.: ІНЖЕК, 2009. 368 с.
41. Регіональна економіка: словник термінів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. А.А. Мазаракі. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 351 с.
42. Регіональна економіка: тексти лекцій / О.В. Ольшанська, М.І. Фащевський, І.В. Білоконь та ін.; за заг. ред. М.І. Фащевського, О.В. Ольшанської. К.: КНЕУ, 2009. 328 с.
43. Регіональна економіка у схемах і таблицях: навч.-практ. посібник / Т.М. Серікова, Н.К. Гіковата, Г.М. Шумська; за заг. ред. Т. М. Серікової. Х.: Вид ХНЕУ, 2010. 176 с.
44. Регіональна економіка та природокористування: навч. посібник / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека, Л.О. Позднякова, П.О. Черномаз; за ред. А.П. Голікова. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури, 2011. 352 с.
45. Регіонознавство: підручник / В.В. Копійка та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського і В.А. Смолія. К.: Київський університет, 2014. 638 с.
46. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: підручник / За ред. В.В. Ковалевського, О.Л. Михайлюк, В.Ф. Семенова. 9-те вид. К.: Знання, 2009. 373 с.
47. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Гордієнко, О.І. Кулініч, Ю.В. Петренко. – К.: Аграрна освіта, 2011. – 291 с.
48. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [підручник] / С. І. Дорогунцов, Т. А. Заяць, Ю. І. Пітюренко та ін.; за ред. С. І. Дорогунцова. К. : КНЕУ, 2007. 992 с.
49. Савченко В.Ф. Регіональна економіка: навч. посібник. 2-ге вид, перероб. і доп. Чернігів: ЧДІЕУ, 2013. 344 с.
50. Сидорченко Т.Ф., Ліпатова О.А., Задворна О.В. Регіональна економіка: навч.-метод. посібник. Бердянськ: Ткачук О.В., 2012. 175 с.
51. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: [навч. посіб.]. К.: Вікар, 2001. 377 с.

52. Годосійчук В.Л. Регіональна економіка: підручник. Вінниця: ВДАУ, 2008. 434 с.
53. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 370 с.
54. Управління регіональним розвитком: навч. посібник / С.М. Серьогін та ін.; за заг. ред. Бобровської О.Ю., Савостенко Т.О. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2010. 167 с.
55. Чернюк Л.Г., Клиновий Д.В. Економіка та розвиток регіонів (областей) України : [навч.посіб.]. Київ: ЦУЛ, 2002. 644 с.
- 56 Чернюк Л.Г., Клиновий Д.В. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: [навч.посіб. для дистанц. навчання]. К.: Ун-т„Україна”, 2004. 245 с.
57. Швець І.Ю., Швець Ю.Ю. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: навч. посібник. Сімферополь: ДІАЙПІ, 2013. 316 с.
58. Шевчук Л.Т. Регіональна економіка: навч. посібник. К.: Знання, 2011. 319 с

6.2. Допоміжна література

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8 вересня 2005 року № 2850-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року № 586-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
6. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13 жовтня 1992 року № 2673-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>.
7. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня 2004 року № 1861-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>.
8. Указ Президента України «Про Раду регіонального розвитку» від 21 квітня 2015 року № 224/2015 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/224/2015>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України» від 30 квітня 2014 року № 197 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-п>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань регіонального розвитку та місцевого самоврядування» від 2 квітня 2009 року № 309 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/309-2009-п>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» від 6 серпня 2014 р. № 385 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>.
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної

регіональної політики» від 21 жовтня 2015 року № 856 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/856-2015-п>.

13. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання удосконалення системи моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики» від 20 грудня 2017 року № 1029 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1029-2017-п>.

14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва» від 7 лютого 2018 р. № 57 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/57-2018-п>.

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки, укладення та виконання угоди щодо регіонального розвитку і відповідної типової угоди» від 23 травня 2007 року № 751 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-п>.

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки ефективності здійснення спільних заходів, передбачених угодою щодо регіонального розвитку» від 16 листопада 2011 року № 1187 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2011-п>.

17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 року № 476 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/476-2009-п>.

18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально- економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними» від 2 березня 2010 року № 235 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-п>.

19. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції створення системи рейтингової оцінки регіонів, галузей національної економіки, суб'єктів господарювання» від 1 квітня 2004 року № 208-р [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/208-2004-р>.

20. Наказ Державного агентства України з інвестицій та інновацій «Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору регіональних і галузевих інноваційних програм, які впроваджуватимуться за рахунок бюджетних коштів» від 17 жовтня 2007 року № 105 [Електронний ресурс]. □ Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1224-07>.

21. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» від 31 березня 2016 року № 79 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16>.

22. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Методики оцінювання роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах і відповідної форми звіту» від 17 липня 2006 року № 245 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0913-06>.

6.3. Web-ресурси

1. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>

3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>